

Aleg. 155

Sprawozdanie

Wydziału krajowego w sprawie układu o opróżnieniu Wawelu.

Wysoki Sejmie!

Na posiedzeniu z dnia 8. lutego 1897. powziął Wys. Sejm następującą uchwałę:

„Celem uczczenia jubileuszu 50-letniego panowania Najmiłościwszego Cesarza i Króla Franciszka Józefa I., Sejm krajowy postanawia:

1. Wybudować w Krakowie kosztem kraju i oddać na własność c. k. Skarbu wojkowego nowe budynki i zakłady dla c. i k. wojska a to w tych rozmiarach, jakich potrzeba dla obecnej załogi i zakładów wojskowych, pomieszczonych w zabudowaniach zamkowych na Wawelu.

Po zupełnem opróżnieniu w ten sposób Wawelu, złoży Sejm u stóp Tronu ponowną prośbę, by Najjaśniejszy Pan, Zamek Wawelski w Swe posiadanie objąć raczył.

Zarazem Sejm wyznaczać będzie co roku w budżecie odpowiednią sumę na odbudowanie Zamku królewskiego na Wawelu.

2. Poleca się Wydziałowi krajowemu, by w celu wykonania powyższej uchwały poczynił bezzwłocznie potrzebne kroki tak, aby budowa nowych budynków wojskowych w r. 1898. się rozpoczęła, i aby przedłożył przy preliminarzu na r. 1898. odpowiednie wnioski finansowe.“

Wydział krajowy, pomny wzniesłego celu uczczenia 50-letniej rocznicy panowania Najmiłościwszego Cesarza i Króla i pragnąc przyspieszyć ile możności chwilę odbioru i przywrócenia do dawnej świetności tej drogiej narodowi rezydencji królewskiej, rozpoczął bezzwłocznie po uchwale Wys. Sejmu rokowania z władzami wojskowymi o zawarcie układu w sprawie opróżnienia Wawelu. Pomimo usilnych starań Wydziału krajowego i szczerzej życzliwości dla sprawy ze strony władz wojskowych, zawarcie układu doznać musiało dłuższej zwłoki głównie z powodu, że władze wojskowe nie mogły rozpocząć rokowań o sumę wynagrodzenia, dopóki plany i kosztorysy nowych budowli wojskowych sporządzone nie zostaną. Gdy to nareszcie nastąpiło, a suma żądanego wynagrodzenia przewyższała o wiele wartość użytkową budynków, przez wojskowość dotychczas na Wawelu zajmowanych, musiał Wydział krajowy dokładać wszelkich usiłowań, aby dla Skarbu krajowego wyjednać jak najdalej idące obniżenie żądanej sumy.

Po długich i mozolnych rokowaniach, porozumienie z władzami wojskowymi zostało nareszcie osiągnięte. C. i k. komenda I. korpusu w Krakowie pismem z dnia 21. kwietnia b. r. B. A. Nr. 1.402. oznajmiła Wydziałowi krajowemu, że c. i k. Ministerstwo wojny z zastrzeżeniem upoważnienia w drodze ustawy państwowej do przeprowadzenia zamierzonej transakcyi, zgodziło się na ostateczne propozycye Wydziału krajowego i że gotowe jest zawrzeć umowę o oddanie Wawelu w posiadanie kraju a to na warunkach następujących:

Kraj zobowiąże się do uiszczenia sumy ryczałtowej 3,300.000 koron, z której kwota 252.000 koron przeznaczoną jest na zakupno gruntów pod budowę, *in natura* dostarczyć się mających, reszta zaś w kwocie 3,048.000 koron ma być Skarbowi wojskowemu w gotówce dostarczoną i posłuży na pokrycie kosztów budowy nowych budynków wojskowych.

Nadto zobowiąże się kraj do rozmaitych pomniejszych świadczeń ubocznych, jakoto budowy i oświetlenia dróg dojazdowych, kanalizacyi, wodociągów i t. p., które to świadczenia nie obciążają jednak Skarbu krajowego, albowiem gmina m. Krakowa z godną uznania gotowością przyjęła je w przeważnej części na fundusz miejski.

Oznaczenie porządku i terminów opróżnienia budynków przez wojskowość zajętych, nastąpi w drodze osobnego układu, przyczem nadmienia się, że według informacji przez Wydział krajowy zasiągniętych, opróżnionym zostanie przedewszystkiem trakt Zamku od kościoła katedralnego po t. z. Kurzą Stopkę, a to najdalej do jesieni roku 1902.

Wypłata c. k. Skarbowi wojskowemu sumy 3,048.000 K. w gotówce, odbywać się będzie ratami w miarę postępu budowy nowych budynków.

Przedstawiwszy główne punkta zawrzeć się mającej umowy, przystępuje Wydział krajowy do kwestyi pokrycia wydatku, jaki z tego powodu spaść ma na fundusz krajowy.

Z ogólnej sumy ryczałtowego wynagrodzenia w kwocie 3,300.000 koron, część w kwocie 800.000 koron dzięki szlachetnej ofiarności krakowskiej Kasy oszczędności pokrytą zostanie z funduszu tejże Kasy.

Pozostaje przeto do uiszczenia z funduszu krajowego suma 2,500.000 koron.

Wydział krajowy zamierzał na pokrycie tego wydatku zaproponować Wysokiemu Sejmowi użycie w latach następnych części dochodów, jakie wpłynąć miały do Skarbu krajowego z projektowanego dodatku krajowego do podatku konsumcyjnego od spirytusu. Gdy jednak dotychczas niewiadomo, kiedy otwarcia tego nowego źródła dochodów krajowych spodziewać się można, nie może Wydział krajowy jeszcze obecnie przedłożyć Wysokiemu Sejmowi wniosków co do ostatecznego pokrycia sumy 2,500.000 koron, która c. k. Skarbowi wojskowemu ma być wypłaconą. Budowa jednak nowych budynków wojskowych ma być rozpoczętą w najbliższym już czasie, a w miarę postępu budowy Wydział krajowy dostarczać będzie musiał c. k. Skarbowi wojskowemu na jego żądanie, w granicach sumy ryczałtowej, funduszy na budowę potrzebnych. Wydatki te zamierza Wydział krajowy pokrywać na razie zaliczkami, zaczerpniętymi z własnych funduszy pod jego zarządem zostających i w tym celu uprasza Wysoki Sejm o odpowiednie upoważnienie.

Wydział krajowy wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie układu o opróżnienie Wawelu, Sejm przyjmuje do wiadomości.

2. Sejm upoważnia Wydział krajowy do zawarcia z c. k. władzami wojskowymi umowy, mocą której kraj zobowiąże się do wydatku w kwocie 3,300.000 koron a względnie 2,500.000 koron za oddanie w terminach, w umowie bliżej oznaczonych, Zamku królewskiego na Wawelu wraz z należącymi doń zabudowaniami i gruntami, w posiadanie kraju.

3. Sejm upoważnia Wydział krajowy do udzielania c. k. Skarbowi wojskowemu w granicach powyższej sumy odpowiednich zaliczek.

4. Sejm upoważnia Wydział krajowy, aby potrzebne na ten cel wydatki pokrywał na razie zaliczkowo z własnych funduszy pod jego zarządem zostających.

5. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby kwotę potrzebną na oprocentowanie powyższych zaliczek wstawił do Rubr. XVII. preliminarza funduszu krajowego na r. 1901.

Z Rady Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Marszałek krajowy:

S. Badeni w. r.

Sprawozdawca:

Dr. Józef Wereszczyński w. r.

Członek Wydziału krajowego.